

צידה לדרך:

סלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

י"ל חידי שבוע עם תכנים מגוונים!



קרן ש"י שרה

צלון מס' 63

בדרה הפרשה

לע"נ האנן הנדול רבי צבי יהודה אדלשטיין זצוק"ל
רבה של רמת השרון

קיים בתחום זה. אך כאשר קונים תשמישי קדשה כמו מזוזה או ספר קדש, כאשר רושמים ילד לבית ספר (בו צמידו יקרע), או כאשר בודקים סמל ותעדת כשרות, יש כאלה שמסתפקים במעט מבלי להעמיק ומבלי לחקור.

אברהם אבינו מ'שר לנו את המבט ואת המחשבה! בעניני ממונו ועסקיו - הוא מוסר את הכל בידי עבדו. סומך עליו בעינים עצומות. אה ברוחניות, בשדוה לבנו ובהצמדת דורותיו העמידים - הוא חונן ומשביע. מתרה ונוהר שהכל יהיה על הצד הטוב והמחמיר ביותר.

הלואי (ונהיה קלנו שואפים) ונשאף קלנו להשקיע בכשרות התפליו של נער בר מצוה. וכשרות האולם והאכל בסעדת המצוה. כמו שמשקיעים מחשבה בתפריט הארה ובכרשימת המזמנים. שימו לב אל הנשמה!

רבנו 'דון יצחק אברבנאל'. מי ששמש כשר אוצר אצל מלך ספרד לפני הגרוש הנורא, מעלה שאלה מתבקשת: ברור כי אברהם פוסל על הסף את בנות כנען בהיותן בעלות הליכות קלוקלות. אה מה מצא בבנות ארצו ומולדתו? וכי בנות ארם נהרים צדקניות?

מרכו פרשתנו נסוב סביב מציאת שדוה ראוי ליצחק אבינו. אחרי פטירת שרה אמנו הגיע הזמן שיצחק יקים בית בדרה הוריו. לא קל למצא שדוה טוב! אברהם אבינו משביע את עבדו המסור אליעזר שלא יקח אשה מבנות הכנעני השקועות בע"ז, בעלות מדות רעות ומשחתות. אלא ישע אל ארצו ומולדתו ויקח אשה ממשפחתו.

התורה מאריכה בתאור זה. וכידוע, התורה אינה מפרטת ומאריכה סתם. התורה היא ספר הוראות מעשיות! ואם היא עושה כן, אות הוא וסימן לכה כי נושא זה משמעותי עבור חיי היהודי. הבה נתבונן בפרשה זו ונלמד ממנה ארחות חיים ודרכי ישראל!

"ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו... ואשביעה בה' אלקי השמים ואלקי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני". דרשו רבותינו, כי אנו למדים מאברהם אבינו הנהגה יהודית יסודית! אנשים רבים, כאשר הם רוכשים רהיט או רכב, כאשר מזמנים נפש או טיסה, בודקים ומשוים, חוקרים ושואלים, עד שבטוחים שהשיגו את הכי טוב שיכול להיות



הללו רעות והללו רעות, ומה נשתנו אלו מאלו? מסביר רבנו נסים גירונדי בדרךשותיו, כי אמנם יש עובדי עבודה ורה ההולכים אחר אמונות פזובות ודעות משבשות. נפשם פנועה אך גופם אינו משתת. ויש רשעים עם מדות רעות, מלאי קנאה ותאוה ובעלי עברה, מדון ושפיכות דמים. הללו פנועים בגופם ובנפשם. ידע אברהם אבינו שעליו למצא שדוח בבחינת "הרע במעוטו". ומכיון שמשפחות כשרות לגמרי אינן בנמצא, אברהם מעדיף לקחת בת ממשפחה שפנועה ברעות ובאמונות, ולא בת ממשפחה שמקלקלת ומשתת במדות ובהנהגות – כי הללו עוברות בתורשה!

אליעזר יוצא לדרך. בהגיעו לארם נהרם מתפלל להקב"ה ועושה לעצמו סימן כיצד ימצא אשה ראויה ליצחק: "והיה הנצרה אשר אמר אליה הטי נא כדה ואשתה ואמרה שמה וגם גמליה אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק". הוא מחפש כלה בעלת מדות טובות! מדות טובות הן הכסים לתורה כלה! נדיבות הלב, רגישות לאולת, פשטות וענות חזו! נצרה כזו תתאים לביתו של אברהם אבינו, עליו נאמר: "כל שיש לו שלש מדות הללו מתלמידיו של אברהם אבינו: עין טובה, רוח נמוכה ונפש שפלה".

אליעזר פגש את רבקה, וראה את חסדיה. הוא מכריו בבטחה: "אתה הכחת לעבדך ליצחק!" הנמרא אומרת כי "כלה שעיניה יפות - כל גופה אין צריה בדיקה". שואל רבנו ה'כלי יקר': מה מיוחד בעינים יפות? וכי אין מכצרות בעלות עינים יפות? ועוד, מאימתי עוסקים חז"ל במראה חיצוני וגופני של כלות. הרי שקר הסו והכל היפי! אלא, אומר ה'כלי יקר', רבותינו מדברים על מדות. באפי ולא ביפי! "עיניה יפות" הכונה עין טובה ומדת נתינה לאולת, ומעתה אין צרה לבדק כל יתר הליכותיה. כיון שאם יש לה עין טובה, בודאי שבכל היתר היא מצטיינת.

כאשר אדם פגום במדותיו, חצוף ועו פנים, נאותו ומתנשא, הרי מאדם כזה ראוי להתרחק ולא לבוא עמו בקשרי שדוכים. כתב רבנו הרמב"ם: "כל משפחות בחזקת כשרות ומתר לשא מהן לכתחלה. ואף על פי כן - אם ראית שמי משפחות

שמתגרות זו בזו תמיד, או ראית משפחה שהיא בעלת מריבה תמיד, או ראית איש שהוא מריבה מריבה עם הכל ועו פנים ביותר - חוששין להן וראוי להתרחק מהן, שאלו סימני פסלות הם". היה צדיק שרגיל היה להנחות את תלמידיו "בשדוח צריה לבדק שלשה דברים, ואלו הם: מדות, מדות ומדות".

מספר על רבו של הש"ה (שחי לפני כ-400 שנה), ספור שאמנם אינו יכול להמדר באמות מדה של זמינו, אך הוא ממחיש עד כמה חשוב שלא להתפשר על המדות הטובות של המיעד לשדוח.

גבירים רבים חשקו ברבי ר' העשיל מקראקא - לחתו, עד שלבסוף השתדרר רבי העשיל עם בתו של נגיד מקבד, שחש עצמו מאשר במיוחד. בהתקרב המועד, הגיע רבי העשיל לעירו של חותנו, והלה דאג לשכנו בבית מרנו, בסמוך לביתו שלו.

ביום ששי שלפני החתונה עמד רבי העשיל והביט מהחלון, והנה נתקלו עיניו במתרחש בבית הסמוך - בית חותנו לעתיד: במטבח רחב הידים עמלו על הקנת עסק גדולה, ולאחר מכן שטחו אותה על שלחן בחצר. כדי שתתיבש ותתקשה מעט, ויוכלו לפרס אותה לאטריות דקות. בעוד רבי העשיל עומד ומתבונן בעסק השטוחה על השלחן, מצא אחד מהתרנגולים המשוטטים בחצר את דרכו אל העסקה, ובשריון נפש עמד ונקר בה להנאתו.

ואז נגלה לנגד עיני רבי העשיל מחזה נורא: בתו של הנגיד, כלתו המיעדת, שהבחינה מהמטבח במעשהו של התרנגול, אצה בחמת זעם לחצר, אחזה בתרנגול האמלל בשתי ידיה, והטיחה אותו אל קרקע החצר. התרנגול המבהל הצליח בקשי לעמד על רגליו ולהמלט מהמקום, אך רבי העשיל קפא על מקומו. "האם אשה שמסגלת להתנהג כה בעתות כעס, אקח לי לאשה?" פלח את מחו הרהור כואב. "לא, לא אסכים לכה! אך מה אעשה? הן לא אוכל לביש בת ישראל, איה אבטל השדוח?" המשיך רבי העשיל וטוה את הרהוריו. ולפתע נצנץ במחו רעיון נוצני: "אם איני יכול לבטל השדוח, אגרום לכלתי שהיא תבטל את השדוח!"...

הצביעו יודעי דבר על רבי העשיל, ומקרו לקחתו לבית חותנו, שם זכה רבי העשיל למנת ביונות וחרופים, וגרש מהעיר כלצמת שבא. אולם רבי העשיל לא נפגע כלל. הוא צעד במשעול היוצא מהעיר, עיניו דומעות משמחה, ושפתיו רוחשות הודאה כפולה: "תודה לה רבש"ע שסיעת בניי פעמים: הצלתני משדוה נורא, ועורתני שלא לביש בת ישראל..." מגיל צעיר עלינו לסגל מדות טובות, ידועה אמרתו של אבי תנועת המוסר רבנו ישראל סלנטר: "יותר קשה לעקר מדה רעה אחת, מאשר לסים את כל הש"ס". את כל הש"ס לא לומדים בבת אחת, אלא דף אחר דף, כה גם בתקון המדות. מסמנים מטרה ומתקדמים לעברה... בעקביות ובהתמדה! בשם ה' נצשה ונצליח!!

הוא לבש מעילו ויצא לבית המדרש, שם רכנו באותה עת כמה צורבים על תלמודם רבי העשיל חמק ביניהם והניע אל הבימה שבמרכז בית המדרש. עיניו נתקלו בקפת הצדקה, שהיתה מנחת על התבה, ונדיו אחז בה. הוא נענע אותה מעט, כדי לגרם לרעש, ועשה עצמו כמי שמבקש לגנב תכולתה. ואז ארע הדבר: "גנב! גנב!" נשמעו הקריאות בבית המדרש, ותור רגעים מספר היה רבי העשיל אחוז כבצבת בין זרועותיהם של יושבי בית המדרש הנרגשים.

"מיהו זה?" שאלו הלומדים את עצמם למראה הור, אולם עד מהרה נודעה זהותו. השמועה על הגנב שנתפס בבית המדרש בשעת מעשה צשתה לה כנפיים, ותור רגעים התמלא בית המדרש בקהל סקרנים. "זהו חתנו של הנגיד".

בדרך היהדות

שושנים רבות גדלות בין חוסי ארצנו! ילדים וילדות עם פוטנציאל גדול להתפתח ברוחניות ולהפיץ רוח נעים של קדשה וטהרה, אה הללו נתונים באיום תמידי של הטמעה בבני סביבתם, לעקרו מן השרש ולאבד את סבוייהם להניע לחיים רוחניים ח"ו. פעילי קרו ההסעות עושים לילות כימים בכדי לאתר שושנים אלה, להצבירם בהקדם האפשרי למקום בטוח מבחינה רוחנית, ולסייע להם בהשתלבותם בצרונה הנדרשה והראויה. השעון מתקמק וזקוקים ל'קפיצת הדרך'! אמנם ישנה תחושת ספוק על כל תלמיד שהתקרב וקא, על כל תלמידה שהצטרפה למוסדות 'חנה העצמאי', אה בלב מנקרת השאלה "כמה לא הספקנו להציל...?".

הקמינו זכרונם לברכה דרשו את הפסוק בשיר השירים "כשושנה בין החוחים" על רקעה אמנו. אביה בתואל היה רשע גדול מאד, אחיה לבן הארמי בלט אף הוא ברשעותו. מקומה מקום אנשי רשע, ומבין כל הפועים הללו צמחה לה רקקה הצדיקה, בוקשת בטוהרה ואיתנה בהדרה, ממש כשושנה יפהפיה הצומחת בין החוחים, הפועים והדרדרים. כמו שושנה שצומחת ויונקת מהשרשע את חיותה, והחוחים סביבה מאימים על שלמותה מפני שהם שותים את מיטתה ויונקים את בוחה, כה הו אביה, אחיה ואנשי מקומה של רקקה איום של ממש על קדשתה. חז"ל מלמדים כי אליצור צבד אברהם זכה לקפיצת הדרך מפני שהיה איום ממש על טוהרה של רקקה, וחובה היה להניע מהר ולהוציאה משם!

בְּדֶרֶה הַמּוֹרֶשֶׁה

כשחלפו השנים, החלו להשמע תלונות בעֵצְרָה. "מדוע השֵׁעוֹן גְּבוּהָ כָּל-כֶּהָ? מדוע אֲנִי צְרִיכִים להִכְאִיב לְצוֹאֲרֵנוּ רק כְּדִי לְדַעַת מָה הַשְּׁעָה?" "וְמָה יִקְרָה לוֹ הַשְּׁעוֹן יִפְסִיק לַפְעֵל? לֹא נוֹכַל לְתַקֵּן אוֹתוֹ!" "הָאֵם לֹא יִיטֵב לוֹ נִתְלָה אֶת הַשְּׁעוֹן בְּגִבָּה הַעֵינִים?"

לְאַחַר יְשִׁיבָה סוֹעֲרַת בְּמוֹעֶצַת הַעֵצְרָה, הִחְלַט בְּרַב קוֹלוֹת לְהַעֲבִיר אֶת הַשְּׁעוֹן לְבֵית נְמוֹךְ יוֹתֵר. אִם אִזּוֹ מִשְׁהוּ מִשְׁנֵה אֶרֶץ. כִּאֲשֶׁר אֲנָשִׁים חֲשׂוּ בְּאֵי הַתְּאֵמָה בֵּין הַשְּׁעוֹן שֶׁלָּהֶם וּבֵין הַשְּׁעוֹן הַעִירוֹנִי הַתְּלוּי. הֵם הָיוּ מְכֻנָּים אֶת הַשְּׁעוֹן... הַעִירוֹנִי "אֲנִי כְּטוֹחַ שֶׁהַשְּׁעוֹן שְׁלִי מְדִיק" הֵם הָיוּ אוֹמְרִים. לְאַחַר כּוֹנֵימִים בְּלִתי פּוֹסְקִים, כָּלֵם הִזִּיזוּ אֶת מַחֲוֵי הַשְּׁעוֹן הַעִירוֹנִי לְכָאן וּלְכָאן. הַשְּׁעוֹן חָדַל לַפְעֵל. עַד כְּדִי שְׂמוֹעֶצַת הַעִיר הִחְלִיטָה כִּי אִין בּוּ עוֹד צָרָה. וְהוּא הִשְׁלַח לַפַּח הָאֲשֵׁפָה הַקְּרוֹב.

"אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה שׁוֹאֵת הַתּוֹרָה לֹא תִהְיֶה מְחַלְפֶת...". לֹא נָתַן לְשִׁנוֹת אֶת הַתּוֹרָה וּלְעַדְכּוֹן אֶת הַמּוֹרֶשֶׁת. יִצְחָק מְצָא הַתְּאֵמָה מְשֻׁלְמֶת בֵּין הַלִּיכּוּתִיהָ שֶׁל רַבֵּקָה לְאֵלוֹ שֶׁל שָׂרָה אִמְנוּ עֲלֶיהָ-הַשְּׁלוֹם. לָכֵן הִיא זוֹ שׁוֹאֵתָה בְּחַר לוֹ לְאִשָּׁה. חַז"ל גִּילוּ כִּי חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקֶּבֶ"ה הוּא "אֵמֶת". וּמְדוּעַ דּוֹקָא "אֵמֶת" מְכַל מְדוּתֵיו שֶׁל הַקֶּבֶ"ה? אָמַר הַצְּדִיק הַרְבִּי מְקוֹצֵץ כִּי "אֵת הָאֵמֶת לֹא נָתַן לְזַר. בְּרַגַע שְׂמֻזְפִּים - הִיא כֶּבֶד אֵינְנָה אֵמֶת!"

כִּאֲשֶׁר אֲלִיעֶזֶר עֲבַד אֲבִרְהָם שָׁב וְעָמוּ פֶלֶח לְיִצְחָק אָבִינוּ. נֹאמַר "וַיִּסְפֹּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה". רַש"י מְפָרֵשׁ: 'גִּלְהָ לוֹ נִסִּים שֶׁנַּעֲשׂוּ לוֹ, שֶׁקִּסְפָּה לוֹ הָאֶרֶץ וְשִׁנְדוּמְנָה לוֹ רַבֵּקָה בְּתַפְלָתוֹ'. נִסִּים רַבִּים הָיוּ אֲלִיעֶזֶר בְּדַרְבָּו! אִם יִצְחָק אָבִינוּ עָדִין אֵינוּ מְתַרְשָׁם. הוּא רוֹצֵה לְרְאוֹת דְּבַר אֶחָד בְּכַרּוּר: שֶׁרַבֵּקָה רְאוּיָה לְמַלֵּא אֶת מְקוֹמָהּ שֶׁל שָׂרָה אִמּוֹ וְשֶׁהִיא צוֹעֵדַת בְּדַרְכֶיהָ. מִמְשִׁיכָה הַתּוֹרָה "וַיִּבְרָא יִצְחָק הָאֱהֱלָה וְהָרִי שָׂרָה אִמּוֹ" פֶּרַשׁ רַש"י: "וַיִּבְרָא הָאֱהֱלָה וְהָרִי הִיא שָׂרָה אִמּוֹ. כְּלוּמַר וְנַעֲשִׂית יִגְמַת שָׂרָה אִמּוֹ". הִיא בְּאֵמֶת כְּמוֹ שָׂרָה, צְדִיקָה וְכִשְׂרָה. לָכֵן נֹאמַר: "וַיִּשַׁח אֶת רַבֵּקָה וְתָהִי לוֹ לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבָה".

הַמּוֹרֶשֶׁת שֶׁלָּנוּ קְדוּשָׁה וְלֹא נִתְּנָה לְשִׁנוּיִים. "תּוֹרָה צוּה לָנוּ מִשֵּׁה מוֹרֶשֶׁה קְהֵלֶת יִצְקָב". כָּל "עַדְכּוֹן" מִהוּנָה בְּעֵצֶם שְׂבִירַת הַמִּסְרָת. הַסְּפוּר שֶׁלְפָנֵינוּ, מִמְחִישׁ אֶת עֲקָרוֹן שְׂמִירַת הַמִּסְרָת, שֶׁאֲמוּרָה לְהַנְחִיחַ אֶת דְּרַכְנוּ וּלְכַוֵּן אֶת אֲרְחוּתֵנוּ. בְּמִשְׁהָ שָׁנִים רַבּוֹת הָיָה תְלוּי שְׁעוֹן עַל הַבַּיִת הַגְּבוּהָ בְּיוֹתֵר בְּעֵצְרָה. בְּעֻזּוֹם שֶׁל טְרַדוֹת הַיּוֹמִיּוֹם, הָיוּ הַתּוֹשְׁבִים נוֹשְׂאִים עֵינֵיהֶם אֶל הַשְּׁעוֹן וְלֹא-אֶחָר-מִכּוֹן מְבִיטִים אֶל שְׁעוֹנָם שֶׁלָּהֶם. לַפְעָמִים הֵם הָיוּ מְגִלִּים כִּי שְׁעוֹנָם לֹא מְכּוֹן וְהָיוּ מְכּוֹנִים אוֹתוֹ בְּהַתְּאֵם.

בְּדֶרֶה הַחֲנוּנָה

בְּרַמְזוּ עַל-פִּי גִימְטְרִיָּה? מְדוּעַ לֹא נֹאמַר בְּמִפְרָשׁ "וְה' בְּרָה אֶת אֲבִרְהָם בְּבוֹ?" לְמָה לְכַתֵּב "בְּכַל" וְלְדַרְשׁ שֶׁהַכּוֹנֵה הִיא בּוֹ? כְּתִב רַבְּנוּ מִשֵּׁה סִינְטַשְׁטִיין זצ"ל כִּי דְבַר גְּדוֹל אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים כִּאוּ מִהִנְהַגְתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם אָבִינוּ. אָמְנָם בְּרַכּוֹ ה'

"וְאֲבִרְהָם וְזָנוּ בָּא בְּיָמִים וְה' בְּרָה אֶת אֲבִרְהָם בְּכַל" כְּתִב רַש"י "בְּכַל", בְּגִמְטְרִיָּה בּוֹ! הָיוּ וְה' בְּרַכּוֹ בְּבוֹ. עֲלֵיו לְהַשְׁיִאוּ אִשָּׁה, וּלְכַוֵּן מִמְשִׁיחַ אֲבִרְהָם וּמְצוּנָה אֶת עֲבָדוֹ בְּדַבָּר מְצִיאת הַשְּׂדִיחַ. נִשְׁאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: לְמָה מִשְׁתַּמֶּשֶׁת כִּאוּ הַתּוֹרָה

"אם הסבה היחידה בגללה שאלת את השאלה הזאת, היא כדי לקבל כסף עבור עצמה. לה מיד לישן! כל יום אני עובד שעות רבות וקשות כל כך ואין לי זמן להתנהגות ילדותית מסוג זה."

הילד הלה בשקט לחדרו וסגר את הדלת. האיש התלשב, כועס אפילו עוד יותר על השאלה של בנו, איך הוא מעז לשאל שאלות רק בשביל לקבל קצת כסף? אחרי זמן מה, האב נרנע. הוא חשב שאולי היה קצת קשוח מדי עם בנו, ואולי יש משהו שהוא באמת צריה לקנות עם עשרים השקלים האלה. האמת היא, שהוא לא מבקש כסף לעתים קרובות.

האיש נגש אל החדר של בנו, ופתח את הדלת: "אתה ישן, בן?" הוא שאל. "לא אבא, אני ער השיב הבן. "חשבת שאולי כעסתי עליה יותר מדי". אמר האב, "היה לי יום ארוך והוצאתי את כל הכעס שלי עליה, הנה לה עשרים שקלים". הבן הקטן התלשב במטה וחייה. "תודה, אבא!" הוא קרא. אז הושיט את ידו אל מתחת לכרית והוציא משם מספר שטרות מקמטים. "עכשו יש לי מאה שקלים!" הוא הגיש אותם לאביו. "האם אני יכול לקנות שעה מזמנה? בבקשה אבא, בוא מחר מקדם הביתה, אני רוצה ללמד אתה לקראת מבחן בתורה, ואחר כך לאכל יחד אתה ארוחת ערב!"...

ככל, בתים ואהלים, אוצרות כסף וזהב, מקנה צאן ופקה, גמלים וחמורים, עבדים ושפחות – אה בעיני אברהם זה שהוא משקע "כפל" אין הפונה לרכוש חמרי, אלא "כפ"ו! בנו יצחק הוא כל עולמו, הוא הפל עבור אביו. מה יש לו בעולם? כן! זה חשוב יותר מכל חיי עולם הזה. אנשים שקועים בחייהם העסקיים והפיננסיים, ישנם כאלה אשר שעות וימים מתמסרים לעבודה, נהנים מחיי עולם הזה ומנעמיו, ושוכחים את העקר: את ילדיהם היקרים! הרי אדם עובד בכדי להתפרנס, ומדוע וקוק לפרנסה? כדי לנהל את ביתו כראוי, וכעבור מה יש לנו בית ורכוש? בשביל ילדינו! אה מצוי שרדיפת הממון משכיחה את המטרה ואת היעד העקריים – ילדינו!

אב אחד חזר הביתה מהעבודה בשעה מאחרת, צר ומרנן, ומצא את בנו הילד מחכה לו בפתח הבית. בנו שאל אותו: "אבא, אפשר לשאל אותך שאלה?" "בטח, מה הענין?" ענה האבא. "אבא, כמה כסף אתה מרויח בשעה?" שאל הבן. "זה לא ענין לילדים, מדוע בכלל אתה שואל שאלה כזאת?" השיב האב בכעס. "אני פשוט רוצה לדעת, בבקשה ענה לי. כמה כסף אתה מרויח בשעה?" המשיך הבן. האב ענה בקצר רוח: "אם ממש חשוב לך לדעת, אז אני מרויח מאה שקלים בשעה". "אה" אמר הבן הקטן "אבא, אתה יכול בבקשה להלוות לי עשרים שקלים?" האב כעס:



בדרך התפלה

ורחמים. מצאנו כבר פי כולב בן יפונה שפה שיה במקום קדוש זה על שלא יתפס וימשה אחר עצת המרגלים.

לפנינו ספור מיוחד על תפלה שהצילה את התורה

אחד המקומות המקדשים ביותר בעם ישראל הוא "מערת המכפלה". קברי אבותינו ואמותינו בחברון, עיר האבות. במשה הדורות עלו יהודים להתפלל במקום, להנשע בדבר ישועה

הקדושה!

פעם אחת ראה רבנו ישראל בעל שם-טוב, כי נגזרה גזרה נוראה על ישראל - שתכלה מהם, חס ושלום, התורה שבכל-פה. הגזרה השמימית קבלה גם בטוי גשמי. הצוררים ביחד עם המשכילים הביאו 'הוכחות' שהנמרא 'ממעטת' בערכם של הגויים ועל כן דגו את התלמוד לשרפה ה' ירחם. שלח הבעל שם טוב הקדוש אגרת דחופה לגיסו רבי גרשון מקיטוב, אשר עלה לארץ ישראל והתגורר בירושלים. הוא בקש מגיסו: "מהר, קום וצלה חברונה. הכנס אל מערת המכפלה, תתפלל שם ותאמר אל האבות הקדושים: "אבות העולם, כלל ישראל מודיע לכם שהוא עכשו בצרה גדולה! רוצים לשלל ממנו את התורה שבכל-פה, על כן בקשו רחמים".

נסע ר' גרשון לחברון ובקש להכנס למערת המכפלה. אלא שהכניסה ליהודים אסורה היתה בימים ההם. הערבים שלטו במקום ולא נתנו לו להכנס. הישמעאלי ששמר על המקום התניב מול רבי גרשון להכותו נפש, אולם רבי גרשון לא נבהל. הוא ידע שהוא שליח של כלל ישראל. נתן לו רבי גרשון מטבע זהב וברח משם. כך עשה רבי גרשון גם ביום השני - נתן מטבע וברח. וכך גם ביום השלישי. וכיום הרביעי, אחרי שנתן את המטבע, בקש בבכיה ובתחנונים מן הישמעאלי שימתן לו להכנס למערת המכפלה ונתן לידו שוב, מטבע זהב. התמלא הישמעאלי רחמים עליו ונתן

לו רשות, וגם עמד והראה לו את הדרך לפניו המערה.

אמר לו השומר: "הנדרו ואל תתעכב שם הרבה. כי בעוד שעה מתחלף המשמר". נכנס ר' גרשון פנימה, ואמר לפני קברי האבות מה שצוה עליו גיסו הבעש"ט, והוסיף להתפלל על צרות הכלל, והנה, בחוץ בינתיים החליפו את המשמר וכדיוק הגיע השר הישמעאלי המקנה, ומה הם רואים? איש יהודי בחצר מערת המכפלה. תפשו אותו והטילוהו לבית הסהר לחרץ משפטו באיזו מיתה להמיתו.

ויהי ביום החמישי, ולבעל ה'אור החיים' הקדוש היו געגועים עזים לרבי גרשון, שהיה רגיל ללמד אתו בישיבת המקבלים. הוא בקש לחפשו בכל ירושלים, אבל רבי גרשון לא נמצא. לפתע הגיעה השמועה שיהודי אחד נתפס במערת המכפלה. מיד ידע רבנו האור החיים הקדוש שאהו רבי גרשון מקיטוב, ויבה מרה ומאז להתנחם. כל הלילה הניח ראשו בין ברכיו ויצעק: "הוי אחי, הוי אחי!"

ביום הששי בבקר, יצאה הפקדה להעניש את ר' גרשון בענש מות. מששמע זאת הרב "אור החיים", הלך בכל העיר וצעק וצעק גדולה ומרה. ויהי כאשר כלה להתפלל כבר היה ערב שבת בין השמשות. בבית מדרשו של רבי חיים בן עטר, האור החיים הקדוש, מכניסים את השבת, ובאותו רגע ממש פתח רבי גרשון את הדלת, ואמר בשמחה: "שבת שלום!" מרב שמחה ורשון



'רוח אחרת' כמו שנאמר על קלב בן יסנה.
ספר 'הזרה'. כולל פרקים רבים על מערת
המקפלה. קהם מוקא פי מערת המקפלה היא
סתח 18 עדו. דרקה עולות הנשמות והתפללות,
ממנה בוקע אור רותני מיוחד. וקה נושבת רוח
מזו עדו.

נעתקו המלים מפי כל וכמעט פרחה נשמתו של
בעל 'אור החיים'. אז גם ידעו כי בטלה הגזרה
הנוכחא.

ככה האבות הקדושים לשבר ולבטל כל גזרה
קשה. מי שיודע להתפלל אצל האבות. מי
שיודע למה יכולים לזכות שם, בודאי יש לו

בדרך החידה:

ענו על לפחות אחת מהשאלות הבאות:

- מנין שכל אנשי העיר הגיחו מלאכתם ובאו ללוייה של שרה אמנו?
- כמה פעמים מזכר השם "אליעזר" בפרשתנו, בספור הקאת כלה ליצחק?
- מאיזה פסוק בפרשתנו דורשים כי "יצחק אבינו תקו תפלת מנחה"?

תשובות לפרשת וירא

- מדוע נענשה אשת-לוט דוקא במלח?
כי עיניה היו צרות באורחים ולא רצתה להביא לפניהם מלח.
- מדוע הרחיקה שרה אמנו את ישמעאל מבית אברהם?
מחשש שיקלקל את יצחק במעשיו הרעים
- אצל צדיקים מצאנו 'קפיצת הדרך'. מדוע ארכה הדרך לאברהם אבינו ג' ימים בדרךכו ל'עקדה'?
שלא יאמרו שהקב"ה טרף את דעתו פתאם, אלא השתהה ג' ימים ובכל זאת קים צווי ה'.

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהגברה לבנק המועלים סניף 655 מס' ח-3 339991 קוץ הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 95-659-804-5
התורמות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמורכ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נודדים פלוס" ברחבי הארץ